

Հավելված №3
«16» «հունվարի» 2023թ. կնքված
№ ՇՄՆ-ԴՇ-23/03 պայմանագրի

ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ
Շրջակա միջավայրի նախարարություն
ք.Երևան, Կառավարական 3-րդ շենք
ՖՆ գործառնական վարչություն
ՀՀ 900011007789
ՀՎՀՀ 02507198

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ
«Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ
ք.Սևան, Կարմիր Բանակի 56
ՖՆ գործառնական վարչություն
ՀՀ 900018002890
ՀՎՀՀ 08602899

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ Նº1
ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԿԱՄ ԴՐԱ ՄԻ ՄԱՍԻ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ
ՀԱՆՁՆՄԱՆ-ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ

«05» «ապրիլի» 2023թ.

Պայմանագրի /այսուհետ՝՝ Պայմանագիր/ անվանումը՝ **Պետության կողմից դրամաշնորհի ձևով փրամադրվող ֆինանսական աջակցության գումարների օգտագործման մասին պայմանագիր**

Պայմանագրի կնքման ամսաթիվը՝ «16» «հունվարի» 2023թ.

Պայմանագրի համարը՝ ՇՄՆ-ԴՇ-23/03

Պետական մարմինը՝ ի դեմս գլխավոր քարտուղար Գ.Գույշանի և Կազմակերպությունը՝ ի դեմս «Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի տնօրենի պ/կ Կ.Մնացականյանի, կազմեցին սույն արձանագրությունը հետևյալ մասին.

Պայմանագրի շրջանակներում Կազմակերպությունը «03» «հունվարի» 2023 թվականից մինչև «31» «մարտի» 2023 թվականն ընկած ժամանակահատվածում իրականացրել է հետևյալ միջոցառումները.

№	անվանումը	համառոտ բռնականությունը	Իրականացված միջոցառումներ				Վճարման կամ արդյունքային ցուցանիշները	Վճարման ենթակա գումարը (հազար դրամ)
			Ակնեավոր արդյունքները և դրանց գեահամանա չափանիշները	Ըստ պայմանագրի	Վիճակի	Ըստ պայմանագրի	Վիճակի	
1	«Ալաս» ազգային պարկի պահպանություն	<p>Ազգային պարկի տարածքում պահպանության ընդունումը միջոցառումների իրականացում:</p> <p>Պահպանիններում գործադրության և աշխատանքի ներշարժում և վերաստիցի ստորագրմանը:</p> <p>Ազգային պարկի ընալիս կիրառման վերաբերյալ բարեկարգության ուղղությամբ:</p> <p>«Ալաս» ազգային պարկի հարակից բարեկարգության ուղղությամբ:</p> <p>«Ալաս» ազգային պարկի հարակից 41 համայնքներում:</p> <p>«Ալաս» ազգային պարկի ամրություն տարածությամբ պահպանության միջոցառումների իրականացում:</p> <p>Համայնքային բանականացում:</p>	<p>Պահպան պահպանությունը:</p> <p>Արդյունաբար պահպան ծառայությունը մատակարարության մեջ ներառված է պահպան պահպանության մատակարարության մեջ:</p> <p>Արդյունաբար պահպան ծառայությունը մատակարարության մեջ ներառված է պահպան պահպանության մատակարարության մեջ:</p> <p>Արդյունաբար պահպան ծառայությունը մատակարարության մեջ ներառված է պահպան պահպանության մատակարարության մեջ:</p> <p>Արդյունաբար պահպան ծառայությունը մատակարարության մեջ ներառված է պահպան պահպանության մատակարարության մեջ:</p> <p>Արդյունաբար պահպան ծառայությունը մատակարարության մեջ ներառված է պահպան պահպանության մատակարարության մեջ:</p>	<p>Իրականացվել է ՊՈԱԿ-ի տնօրինության՝ ԲՀԴ տարածքային գործադրությամբ գոտունու բնակչության կիրառման վերաբերյալ կատարված մատակարարության մատակարարության մեջ:</p> <p>ՊՈԱԿ-ի հասունության ջոկատի կողմից իրականացվել է շորջաբար հարակից բարեկարգություն և հայտնաբերված իրավականացման մեջ:</p> <p>ՊՈԱԿ-ի տնօրինության՝ ԲՀԴ տարածքային գործադրությամբ գոտունու բնակչության կիրառման վերաբերյալ բարեկարգության մատակարարության մեջ:</p> <p>Իրականացվել են հարակից կարգավորության աշխատավերք և «Ալաս» ազգային պարկի հարակից 41 համայնքներում:</p> <p>«Ալաս» ազգային պարկը՝ ՊՈԱԿ-ի կողմից կազմվել է «Ալաս» ազգային պարկը՝ ՊՈԱԿ-ի հոգեհետքի արձագանքման ազգը, որը համապատեցվել է ներքին գործերի նախարարության իրավարար հաստիքացում համապատասխան տարածությամբ հետևողաբար և հաստատվել ՊՈԱԿ-ի տնօրինության կողմից:</p> <p>Համայնքային բանակը՝ 2022 թվականի ընթացքում հանդիպել է լուսավոր համայնքային լուսավոր համայնքում 90000 մարդ:</p>	<p>ՊՈԱԿ-ի տնօրինության՝ ԲՀԴ տարածքային գործադրությամբ գոտունու բնակչության կիրառման վերաբերյան և կիրառման բարեկարգությամբ, ընդունված բարեկարգությամբ, ընդունված ժամանակաշրջանում ազգային պարկի հարակից 41 համայնքներում:</p> <p>Առաջային պարկի տարածությամբ գոտունու հանդիպել է լուսավոր համայնքային լուսավոր համայնքում 90000 մարդ:</p> <p>7 և № 8 համայնքների լուսավորի համայնքատարածման մեջ ներառվել են նաև այլ Նո 4, № 5 և № 6 լուսավոր համայնքներ:</p> <p>Հարցողակի հետ կարգվել են լուսավոր բարեկարգությամբ, պահպանման և կանաչության պայմանագրեր և ներկայում ընթառում են սախագծա նպատակներին հաջողման աշխատավորություն:</p>	79,375.5		
		<p>Աշխատանքային պահպանի համապատասխան համագործությունների իրականացում, հարող բնակչության բարեկարգության շրջանակում կորպորատիվ հրապերություն, էկորազմակարգություն</p>	<p>Անառաջարկությունը:</p> <p>Արդյունաբար պահպան ծառայության մատակարարության մեջ:</p> <p>Անառաջարկությունը:</p> <p>Անառաջարկությունը:</p>	<p>Պատրաստվել և տպագրության է ներկայացվել Ալաս թիվ 1 թիվականի գործադրության մատակարարության մեջ:</p>	<p>Գիտական ուսումնակիրուրությունների և հետազոտությունների վերաբերյալ հաշվետվությունների թիվը, հատ, 1</p>	<p>Գիտական ուսումնակիրուրությունների և հետազոտությունների վերաբերյալ հաշվետվությունների թիվը, հատ, 1</p>		

2	Պարկի տարածքում գոյական հետազոտություններ	Ազգային պարկի բանգարակի աշխատավորման և հրականացում	<p>Զվարելի կենսաբանական ցուցակիների, դրանց տարածմական տեղաբաշխման և կենսապահանման հետազոտությունների, վերաբռնարկների, առարկացմանը՝ չափանուրիային և մոռական կառուցվածքի, բազմացման ժամանակաշրջանների, բեղողության ցուցակիների վերլուծություն</p> <p>«Ուսա» ազգային պարկի տարածքին սահմանափակ 41 համայնքների թանձիվների էկորգանական իրավաբանական մակարդակի բարձրացում, 3 միջոցառություն, մասնակիցների թիվը 200</p> <p>Գիտական ուսումնասիրությունների և մոնիթորինգի հրավածման ընթացքում տուացված տվյալների համապատճեն, բառակարգություն, տարածման և բնական պաշտպանի օգտագործման հաշվառում, ամփոփում և վերլուծություն</p> <p>Ցուրաբացոր եռամսակ մեկ հաշվինդորում:Հաշվինդորությունների թիվը՝ 4:</p> <p>Բուռական ու կենացական աշխարհի ներկայացույթիների պատճենագործություն</p>	<p>Զվարելի կենսաբանական ցուցակիների, դրանց տարածմական տեղաբաշխման և կենսապահանման հետազոտությունների, մասնակիցների չափանուրիային և մոռական կառուցվածքի, բազմացման ժամանակաշրջանների, բեղողության ցուցակիների վերլուծություն</p> <p>«Ուսա» ազգային պարկի տարածքին սահմանափակ 41 համայնքների թանձիվների էկորգանական իրավաբանական մակարդակի բարձրացում, 5 միջոցառություն, մասնակիցների թիվը 218</p> <p>Գիտական ուսումնասիրությունների և մոնիթորինգի հրավածման ընթացքում տուացված տվյալների համապատճեն, բառակարգություն, տարածման և բնական պաշտպանի օգտագործման հաշվառում, ամփոփում և վերլուծություն</p> <p>ՊՈԱԿ-ի այցելուների կենտրոնում իրականացվելու բռնական ու կենացական աշխարհի ներկայացույթիների պատճեն ցուցաբռնում:</p>	<p>Նախարարության կայքում հրապարակված գոյական ուսումնասիրությունների և հետազոտությունների վերաբերյալ թիվ՝ 1 հաշվառվությունների թիվը, հատ 1</p> <p>Բնակչության էկորգանական կորույցան ու բարտիստուրության ուղղված միջոցառությունների թիվը, հատ 5: Էկորգանական կրորույան ու բարտիստուրության ուղղված միջոցառությունների մասնակիցների թիվը շահատու 218: Կարողահասակ երեխաներին և տարբեր շերտերին հետաքրքրող թեմաների բացմանը՝ պայմանագրության միջոցառությունների և մասնակիցների քանակը պայմանագրի ավելի է:</p>	7,020.4
3	Պարկի տարածքում անտառութեան կանաչապահություն	Անտառագիտական և անտառութեան աշխատավորման միջոցառությունների աշխատավորման և անտառութեան աշխատավորման համապատճեն, խմբավաճառման վերաբերյալ պատճենագործությունների թիվը	<p>Անտառագիտական և անտառութեան աշխատավորման միջոցառությունների աշխատավորման աշխատավորման միջոցառությունների 5 հա անտառություն</p>	<p>2023 թվականի ընթացքում եախտատեսվում է իրականացնել 5 հա անտառություն՝ 10 000 հար բարի տեսակի տեսիներով:</p>	<p>Անտառագիտական աշխատավորման իրականացում, հատ 5</p>	<p>Տնօքանակին տեսակությունը խանման է ավելի քան 10000 տեսք: Որովհեք անխառնական է օգտագործել 2023 թվականին անտառագիտ ծառառներին աշխատավորման: Կարգելիքի մասնաբորդի հարցելիք տեղամաս 15-րդ քառորդում գոլփող բացառություն չուն 5 հա մակերեսում տարածքի վրա նախատեսվում է իրականացնել անտառագրության աշխատավորման: Կատարվել է Եշված տեսակի բարությունը և ներկայացվել է յշական միջամատի նախարարությունը:</p>

4	Սևանա լին ջրածածկ և անտառապեսկարևուն երի մաքրում	Սևանա լին ջրածածկ և ջրածածկման ներակա տարածելու բիթի, մացանելի, ճառէրի և կոճովի արհսոսախիլ անուն, անտառապերի մասնաշտում և տեղափոխում	Բնակչական լեռների արդյունավետ կառավարման պարագաների ապահովութ, որութիւն և կենսակիրառության անհապահության վերաբառության անհապահություն	Բնակչական լեռների արդյունավետ կառավարման պարագաների ապահովութ, որութիւն և կենսակիրառության անհապահության վերաբառության անհապահություն	Սևանա լին ջրածածկ և անտառապեսկարևուն երի մաքրում, 15 հա	Մարդան աշխատանքներ չեն իրականացվել, բայց որ Ներկայում իրականացվում են մաքրումն տարածելու հզբարության աշխատանքներ:

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ

86,395.9

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ

Ա. Պապան

ազգանուն, անուն

ՄԱՍ 2. ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ ԳԾՈՎ ԱՐԴՅՈՒՆՔԱՅԻՆ (ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ) ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԸ

Ծրագրի դասիցը

1155

Ծրագրի անվանումը

Բնակչության պահպանի և բնության հարուկ պահպանվող բարածքների կառավարում և պահպանում

Ծրագրի միջոցառումները

Ծրագրի դասից՝		1155		ՊԼԱՆԱՅԻՆ ցուցանիշներ				ՓԱՍՏԱՅԻՆ ցուցանիշներ				Ծրագրային ցուցանիշից փաստափի կառավարումների շեղման պարզաբնույթ											
Միջոցառման դասից՝		11004		Առաջին եռամյակ Առաջին կիսամյակ Ինն ամիս Տարի Առաջին եռամյակ Առաջին կիսամյակ Ինն ամիս Տարի																			
Միջոցառման անվանումը՝		«Սևան» ազգային պարկի պահպանության, պարկում գիտական ուսումնավորությունների, անդամադիրների կառավարում																					
Նկարագրություն՝		«Սևան» ազգային պարկի բարածքում պահպանության, գիտական ուսումնավորությունների, անդամադիրների իրականացում																					
Միջոցառման տեսակ՝		Ծառայությունների մարուցում																					
Միջոցառում իրականացնողի անվանում՝		Մասնագիտացված կազմակերպություններ																					
Արդյունքի չափորոշիչներ																							
Քանակական	ՊՈԱԿ-ի բնօրինական՝ ԲՀԿ բարածքներում գրնվող թնակներ էկոհամակարգերի լանջավորային և կենսաբանական բազմազանության, բնության ժառանգության պահպանություն, հար	147343	147343	147343	147343	147343	147343																
Քանակական	Գիտական ուսումնավորությունների և հետազոտությունների վերաբերյալ հաշվետվությունների թիվը, հար	1	2	3	4	1																	
Քանակական	Նախարարության կայքում հրապարակված գիտական ուսումնավորությունների և հետազոտությունների վերաբերյալ հաշվետվությունների թիվը, հար	1	2	3	4	1																	
Քանակական	Բանկության էլեկտրոնային գրանցումների թիվը, հար	3	6	9	12	5																	
Քանակական	Էլեկտրոնային գրանցումների թիվը, շահառու	200	700	1200	1500	218																	
Քանակական	Ազգային պարկի բարածքում գրնվող հանրային լողափերի սպասարկում և պահպանում, հանրային լողափերի քանակը, հար	0	3	3	3	0																	
Քանակական	Ազգային պարկի բարածքում գրնվող հանրային լողափեր, այցելուների թիվը, մարդ	0	15000	90000	90000	0																	

Քանակական	Խախտված էլեկտրակառագերի վերականցնմանն ուղղված միջոցառումների (անփառքներում, գեղարքունիք մանրածկան աճեցում և բացթողում) թիվը, հազ		0	1	1	2	0			
Քանակական	Անդամակիցների աշխատանքների իրականացում, հա		0	5	5	5	0			
Քանակական	Տեկարանային լրացնությունում աճեցված գոնիսների թիվը, հազ		0	10000	10000	10000	0			
Քանակական	Սևանա լճում արդյունագործական ձկնորսության սպասարկման մուտքի և ելքի կերպերի թիվը, հազ		25	25	25	25	25			Արդյունագործական ձկնորսության պայմանագրեր 2023 թվականի համար դեռևս
Քանակական	Սևանա լճի ջրածածկ անփառքներկանությունը մաքրում, հա		15	40	62	89	0			Սուածին եռամյակում իրականացվել են մաքրման աշխատանքների տարածքների մակերեսների ճշգրտման աշխատանքներ:
Որակական	Մաքրված գարածքների մասնաբժինը մաքրման ենթակա / 2022թ/ 1590.43 հա/ գարածքներում, դրուս		0,9	2,5	3,9	5,6	0			
Որակական	ՀՀ կառավարության որոշմամբ հասպարված «Սևան» ազգային պարկի գարեկան համայիր ծրագրով վերապահված միջոցառումների կարարման մակարդակը, դրուս		0	0	0	100	0			

Միջոցառման վրա կատարվող ծախսը (հազար դրամ)

	86 395,9	194 390,7	302 385,6	431 979,4	86 395,90				
--	-----------------	------------------	------------------	------------------	-----------	--	--	--	--

2023թ. առաջին եռամսյակի

«Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի

կողմից կատարված աշխատանքների

Հաշվետվություն

1. «Սևան» ազգային պարկի պահպանություն.

Պահպանության ծառայությունների, աշխատակիցների կողմից պարկի տարածքի արգելոցների և արգելավայրերի տարածքներում ստուգումների և շուրջօրյա հերթապահությունների միջոցով.

«Սևան» ազգային պարկը՝ ՊՈԱԿ-ի մասնաճյուղերի աշխատողների և հատուկ նշանակության ջոկատի կողմից իրականացվել է ամենօրյա, ինչպես նաև հատուկ նշանակության ջոկատի կողմից շուրջօրյա հսկողություն՝ անտառային օրենսդրության խախտումների և այլ բնապահպանական խախտումների կանխարգելման, հայտնաբերման ուղղությամբ:

2023 թվականի առաջին եռամյակի ընթացքում արձանագրվել է բնապահպանական խախտման 29 դեպք, որից 2-ը՝ ապօրինի շինարարության, 11-ը՝ ռելիեֆի խախտման, 11-ը՝ ապօրինի ծառահատման, 4-ը՝ ձկնորսական ցանցերի ապօրինի տեղադրման, 1-ը աղբաթափման դեպք:

Հայտնաբերված բոլոր իրավախախտումների վերաբերյալ կազմվել են արձանագրություններ և ուղարկվել են իրավասու մարմիններին՝ համապատասխան ընթացք տալու, իրավախախտողին հայտնաբերելու և պատասխանատվության ենթարկելու համար:

2023թ. առաջին եռամյակի ընթացքում պարկի տարածքում հրդեհների դեպքեր չեն արձանագրվել:

Սևանա լճում սիգի ծվադրման ժամանակահատվածում՝ 2022 թվականի դեկտեմբերի 1-ից մինչև 2023 թվականի հունվարի 20-ը ներառյալ «Սևան» ազգային պարկը՝ ՊՈԱԿ-ի և մի շարք գերատեսչությունների հետ համատեղ իրականացվել են համատեղ միջոցառումներ խստացված ռեժիմով սիգի որսը կանխելու նպատակով:

Իրականացվել են ձկների ձվադրման ժամանակահատվածում որսի արգելքի կարևորություն վերաբերյալ բացատրական աշխատանքներ բնակչության լայն խավերի շրջանակներում, կազմակերպվել և իրականացվել են հանդիպումներ ձկնորսների հետ, իրականացվել են լողամիջոցների, որսագործիքների և ժամանակավոր կացարանների դուրս բերման աշխատանքներ:

2. Պարկի տարածքում գիտական հետազոտություններ.

2023թ. առաջին եռամյակում հիդրոկենսաբանի կողմից հետազոտություններ կատարելու համար իրականացվել են նախապատրաստական աշխատանքներ: Պատրաստվել և տպագրության է ներկայացվել Սևանա լճի և լիճ թափվող գետերի ջրերի որակի վերաբերյալ հոդված:

2023թ. առաջին եռամյակում գլխավոր ձկնաբան-ձկնաբույծի կողմից Սևանա լճում ուսումնասիրություն է կատարվել Սևանա լճի ձկնատեսակների կենսաբանական վիճակի վերաբերյալ:

Միգ- 2023թ. առաջին եռամյակում Սևանա լճում ձկնաբանական ուսումնասիրություններ են իրականացվել՝ Ծովագյուղ, Ծորժա, Ծովագարդ, Նորատուս, Զիլ համայնքների ջրային տարածքներում, որոնք հանդիսանում են սիգ ձկնատեսակի ինտենսիվ արդյունահանման վայր: Լճում կատարված

ձկնաբանական հետազոտությունների ընթացքում սիգի տարածական բաշխվածության ուսումնասիրությունները ցոյց են տվել, որ Սևանա լճի ափամերձ գոտու ամբողջ երկայնքով հունվար ամսին ծվադրած IV-V սեռահասունության փուլում գտնվող վերարտադրող սիգ տեսակի ձկների ձևավորված վտառները գտնվել են հիմնականում ափամերձ գոտում՝ 10-15 մետր խորություններում:

Հունվար-փետրվար ամիսներին վերը նշված ջրային տարածքներից հանված դնովի ցանցերի մեջ եղած ձկների չափսերը փոքր Սևանում տատանվել են՝ 30,9-33,7 սմ., կշիռ՝ 388,8-469,3 գրամ: Բտվածության միջին գործակիցը՝ $F = 1,17-1,24$, $K = 1,01-1,14$ (Ծովագարդ, Շորժա): Մեծ Սևանում ձկների չափսերը տատանվել են՝ 32,4-34,1սմ., կշիռ՝ 406,1-471,4 գրամ: Բտվածության միջին գործակիցը՝ $F = 1,16-1,26$, $K = 1,01 - 1,16$ (Նորատուս, Զիլ):

Մարտ ամսին փորձանմուշ են հանդիսացել 42×42 մմ. դնովի ցանցերով որսված սիգ ձկնատեսակի՝ 45 առանձյակ: Ուսումնասիրվող ձկների միջին երկարությունը կազմել է՝ 30,8սմ., միջին կշիռ՝ 402,0 գրամ: Բտվածության միջին գործակիցը՝ $F = 1,26$, $K = 1,14$ (փ. Սևան, Ծովագյուղ): Սիգի սննդառության առանձնահատկությունների ուսումնասիրությունները ցոյց են տվել, որ ուսումնասիրվող՝ 75 առանձյակների աղեստամոքսային տրակտում հանդիպել են թիոտանի խեցգետնակերպեր, կողալողեր փափկամարմիններ և սիգի ձկնկիթ:

Սիգի միջին բեղունությունը ուսումնասիրվող ժամանակահատվածում կազմել է՝ 14100-45130 հատ ձկնկիթ:

Ուսումնասիրվող ժամանակահատվածում ջրի ջերմաստիճանը Սևանա լճում տատանվել է՝ $2,5 - 3,8^{\circ}\text{C}$:

Խեցգետին- Առաջին եռամսյակում Սևանա լճում իրականացվել է խեցգետնային համակեցության էկոլոգիական հետազոտություններ: Ուսումնասիրություններ է կատարվել փոքր Սևանի Ծովագարդ համայնքի ջրային տարածքում: Ձեռք բերված փորձանյութի մշակման արդյունքում ստացվել են պոպուլյացիայի չափատարիքային, սեռական կառուցվածքի և ֆիզիոլոգիական վիճակի մասին տվյալներ:

Սևանա լճում խեցգետնի վերարտադրման ընթացքի ուսումնասիրությունները ցոյց են տվել, որ ձվադրման գործընթացը սկսվել է փետրվարի սկզբին: Լճում (Ծովագարդի ջրային տարածք) խեցգետնի բեղմնավորված ձվերով էգեր հայտնաբերվել են փետրվարի երկրորդ տասնօրյակին, երբ ջրի ջերմաստիճանը լճի հատակային շերտերում տատանվել է՝ $2,0-2,6^{\circ}\text{C}$ սահմաններում:

Ուսումնասիրվող տարածքում, որսաբաժնում արուների թվաքանակը գերակշռում է էգերի համեմատ: Արուների հարաբերակցությունը կազմում է մոտ՝ $2 : 1$: Այս հարաբերակցությունը վկայում է գարնանը արուների մեծ ակտիվության մասին:

Արուների ակտիվության և որսագործիքների ընտրողականության հետևանքով, թակարդների մեջ հիմնականում ընկնում են առավել ակտիվ կենդանիները:

Խեցգետնի ձևաչափական ցուցանիշների հետազոտությունները ցույց են տվել, որ արու խեցգետինների միջին երկարությունը՝ 9,7 սմ. է, քաշը՝ 25,0 գրամ, էգերի համար համապատասխանաբար ցուցանիշները՝ 10,0 սմ., քաշը՝ 23,8 գրամ (փոքր Սևան, Ծովազարդ): Տարիքային խմբերը կազմել են՝ 2-4 տարեկան խեցգետինները: Խորությունների ընտրությունը կատարվել է հաշվի առնելով խեցգետինների տարածվածության սահմանները:

Բեղմնավորմանը մասնակցած է առանձնյակների նվազագույն երկարությունը եղել է՝ 8,0 սմ, առավելագույնը՝ 11,4 սմ.: Բեղմնավորված այս հիդրոբիոնտները հիմնականում կենտրոնացված էին 2-5 մետր խորություններում:

-Կադաստրի վարման գլխավոր մասնագետի կողմից 2023թ. առաջին եռամյակի ընթացքում ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց հետ կնքվել է 5 համաձայնագիր՝ վարձավճարի փոփոխության վերաբերյալ, 2 համաձայնագիր՝ հողամասի մակերեսի փոփոխության վերաբերյալ, 5 հողօգտագործողների պայմանագրային փաթեթներում կատարվել է տվյալների փոփոխություն, կատարվել է թվով 3 նոր պայմանագրերի հաշվառում: Կատարված փոփոխությունների վերաբերյալ ուղղումներ են կատարվել տվյալների բազայում:

Հողօգտագործողների կողմից տարբեր խնդրանքներով (ներդրումային ծրագրեր իրականացնելու, հողամասը օտարելու, նոր պայմանագրեր կնքելու, հողամասը ենթավարձակալությամբ տրամադրելու, գույքի բաժանում կատարելու և այլն) «Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ ներկայացրած դիմումները քննարկվել են «Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի խորհրդի նիստում և դրանց տրվել է համապատասխան ընթացք:

Համաձայն «Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի տնօրենի պաշտոնակատարի 2023 թվականի հունվարի 24-ի №31-Լ հրամանի՝ ստեղծված աշխատանքային խմբի կողմից «Սևան» ազգային պարկի Արտանիշի մասնաճյուղի Սևանա լիի ափամերձ՝ մինչև 1901,5 բացարձակ նիշն ընկած տարածքներում կատարվել են գույքագրման աշխատանքներ: «Սևան» ազգային պարկի Արտանիշի մասնաճյուղի Սևանա լիի ափամերձ՝ 1901,5 բացարձակ նիշն ընկած տարածքում գույքագրվել է թվով 221 միավոր, իսկ 1901,5-ից մինչև 1905,0 նիշն ընկած հատվածում՝ 337 միավոր գույք, որը համապատասխան կարգով ներկայացվել է շրջակա միջավայրի նախարարություն:

«Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի հողաշինարարը մասնակցել է թվով 3 ՇՄԱԳ փորձաքննության լսումների, իրականացրել հողամասերի տեղադիրքերի ճշգրտում ըստ կոորդինատների:

«Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի կողմից պատրաստվել են թվով 6 հողամասերի մրցութային փաթեթներ և ներկայացվել ՀՀ կառավարության 2008թ. դեկտեմբերի 18-ի N 1578-Ն «Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների հողամասերը վարձակալության եվ (կամ) կառուցապատման իրավունքով տրամադրելու նպատակով միջգերատեսչական մրցութային հանձնաժողովը ստեղծելու եվ միջգերատեսչական մրցութային հանձնաժողովի աշխատակարգը հաստատելու մասին» որոշմամբ ստեղծված միջգերատեսչական մրցութային հանձնաժողովի քննարկմանը:

-Պարկի տարածքում անտառտնտեսական աշխատանքներ.

Մասնաճյուղերի կողմից անհրաժեշտությամբ պայմանավորված անտառգիտական և անտառտնտեսական միջոցառումներ, սանիտարական հատումներ և խնամքի աշխատանքներ.

Համաձայն շրջակա միջավայրի նախարարի տեղակալի 2023 թվականի հունվարի 30-ի №Ն/16.10/777 հանձնարարականի՝ իրականացվել է «Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի Մարտունու մասնաճյուղի Վարդենիկ և Ծովինար տեղամասերում իրականացված ջրածածկ և ջրածածկման ենթակա տարածքների մաքրման արդյունքում մթերված փայտանյութի (շինափայտ և վառելափայտ) իրացման աշխատանքներ, իսկ ջախը՝ համաձայն շրջակա միջավայրի նախարարի տեղակալի 2022թ. սեպտեմբերի 29-ի N16.11/6976-2022 հանձնարարականի անհատույց տրամադրվել է Մարտունի համայնքի անապահով ընտանիքներին: Վաճառքի և անհատույց տրամադրման աշխատանքները դեռևս ընթանում են: Արդյունքում ջրածածկ և ջրածածկման ենթակա տարածքների մաքրման արդյունքում ՊՈԱԿ-ի պահեստում առկա փայտանյութի մնացորդը 2023թ. ապրիլի 1-ի դրությամբ կազմում է 67,48 մ³ շինափայտ, 70 մ³ չխտացված վառելափայտ, 1,431.52 մ³ ջախ:

2022 թվականին սանիտարական հատումների նպատակով հաստատվել է թվով 24 հատատեղ, սակայն հատման աշխատանքները չեն ավարտվել 2022 թվականի ընթացքում և աշխատանքների իրականացման ժամկետը երկարաձգվել է: Թերհատումներն ավարտելու նպատակով դուրս են գրվել №000257, №000258, №000259 անտառհատման տոմսեր: Թերհատումների ծավալը կազմում է 149մ³ փայտանյութ (պահեստային): Մթերման և արտահանման աշխատանքները շարունակվում են:

Սանիտարական հատումների արդյունքում «Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի պահեստում առկա փայտանյութի մնացորդը 2023թ. ապրիլի 1-ի դրությամբ կազմում է 244,594 մ³ շինափայտ, 32,25 մ³ չխտացված վառելափայտ, 110,670 մ³ ջախ:

Համաձայն շրջակա միջավայրի նախարարի տեղակալի 2023 թվականի մարտի 13-ի №Ն/16.11/2179 հանձնարարականի իրականացվում են ՊՈԱԿ-ի մասնաճյուղերում «Ֆիտոգելմենտ» որդի տեսակով վարակված սանիտարական հատման ենթակա ծառերի հատատեղերի անձնագրերի և հաշվեգնահատման ցուցակների կազմման նախապատրաստական աշխատանքներ:

«Սևան» ազգային պարկի տնկարանային տնտեսությունում ներկայում առկա է մոտ 10 000 տնկի, որոնք նախատեսվում է օգտագործել 2023 թվականին նախատեսվող ծառատնկման աշխատանքներում, որը կիրականացվի «Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի կողմից Վարդենիսի մասնաճյուղի Վարդենիս տեղամասի 15-րդ քառակուսում գտնվող բացատներում շուրջ 5 հա մակերեսով տարածքի վրա: Կատարվել է նշված տեղանքի քարտեզագրում և ներկայացվել է շրջակա միջավայրի նախարարություն: Առաջին եռամյակում իրականացվել են ծառատունկի համար անհրաժեշտ նախապատրաստական աշխատանքներ:

«Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի կողմից ներկայացվել է ծրագիր ֆինանսական միջոցների առկայության դեպքում «Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի կողմից 20 հա մակերեսով անտառպատման աշխատանքների իրականացման վերաբերյալ,որի ընթացքում կարող է տնկվել շուրջ 50 000 տնկի: Կատարվել է

համապատասխան տեղանքի քարտեզագրում, որը ներկայացվել է շրջակա միջավայրի նախարարություն:

- «Սևան» ազգային պարկի տարածքին սահմանակից համայնքների բնակչության շրջանում բացատրական աշխատանքների իրականացում, այցելուների կենտրոնի և տարածքի այցելուներին տեղակատվության տրամադրում.

2023 թվականի առաջին եռամյակում ՊՈԱԿ-ի գործունեության առավել կարևոր մանրամասների վերաբերյալ սահմանակից համայնքների բնակչությունը և հանրությունը իրազեկվել է ՊՈԱԿ-ի պաշտոնական կայքէջից:

«Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի Այցելուների կենտրոնը առաջին եռամյակում կազմակերպել է հետևյալ միջոցառումները՝ «Երաշտ» թեմայով սեմինար-քննարկում, «Միջատների դերը մարդու կյանքում» ուսուցողական սեմինար և ֆիլմի դիտում, «Սևանա լիճը որպես խմելու ջրի մեծ պաշար» սեմինար և ֆիլմի դիտում, «Քարերի աշխարհ» էքսկուրսիա կենտրոնում, «Գարնանային վարարումներ» սեմինար-քննարկում և ֆիլմի դիտում ջրի համաշխարհային օրվան նվիրված:

Առաջին եռամյակում «Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի Այցելուների կենտրոն է այցելել 726 այցելու, որոնցից 218-ը մասնակցել են վերոնշյալ միջոցառումներին:

3.Ընդհանուր բաժին.

2023 թվականի առաջին եռամյակում «Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ է մուտքագրվել 987 գրություն, որից 271-ը շրջակա միջավայրի նախարարությունից, 716-ը՝ այլ իարավաբանական և ֆիզիկական անձանցից: Ելքագրվել է 939 գրություն, որից 110-ը՝ շրջակա միջավայրի նախարարություն:

Գործավարության կարգին համապատասխան ստացված գրություններն ու նամակները ժամանակին և պատշաճ ձևով մուտքագրվել են գրանցամատյաններում, այնուհետև հանձնվել են տնօրենին՝ մակագրության: Մակագրված գրությունները հանձնվել են համապատասխան բաժիններ: Իրականացվել է հսկողություն դրանց՝ սահմանված ժամկետներում պատասխանելու համար:

2023 թվականի առաջին եռամյակում «Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ում աշխատանքի է ընդունվել 19 մարտ, ազատվել է 30 մարտ, իր ամենամյա նվազագույն արձակուրդից օգտվել է 48 աշխատակից:

Ընդհանուր բաժնի ավագ իրավաբանի և իրավաբանի կողմից 2023թ. առաջին եռամյակի ընթացքում կատարվել են հետևյալ աշխատանքները.

1. Պայմանագրով սահմանված վարձավճարներն ուշացնելու համար 27 ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձանց ներկայացվել են պայմանագրերի միակողմանի վաղաժամկետ լուծման վերաբերյալ առաջարկներ: 13 վարձակալներ ստացել են լուծման առաջարկները, 1 լուծման առաջարկի ծրարը վերադարձել է «Մահացած» նշումով, իսկ մնացած 13 լուծման առաջարկները ստանալու վերաբերյալ փոստային անդորրագրերը դեռևս

ՊՈԱԿ-ում առկա չէ: Լուծման առաջարկների արդյունքում ՊՈԱԿ-ի հաշվեհամարին մուտքագրվել է 734 800 ՀՀ վարձավճար:

2. 7 վարձակալների, որոնց հասցեների վերաբերյալ ՊՈԱԿ-ում տեղեկատվություն առկա չէ, պայմանագրերը միակողմանի, վաղաժամկետ լուծման վերաբերյալ առաջարկները տեղադրվել են «Ազդարար» ՀՀ ինտերնետով ծանուցման պաշտոնական կայքում:
3. 31 վարձակալների ներկայացվել են ծանուցումներ՝ Պայմանագրով և/կամ մրցույթի ժամանակ ներկայացված գործարար ծրագրով սահմանված ներդրումային աշխատանքների իրականացման վերաբերյալ համապատասխան հիմքերով տեղեկատվություն ներկայացնելու համար: Ծանուցագրերում նշված ժամկետներում կատարված ներդրումային աշխատանքների վերաբերյալ համապատասխան փաստաթղթերը չներկայացնելու դեպքում ՊՈԱԿ-ը ձեռնամուխ կլինի ներդրումային պարտավորությունները չկատարելու հիմքով պայմանագրերի լուծման գործընթացի մեկնարկին:
4. 4 ֆիզիկական անձանց ներկայացվել է ծանուցումներ պարկի տարածքում գտնվող ինքնակամ կառուցներն սեփական միջոցներով ապամոնտաժելու վերաբերյալ:
5. **ՀՀ ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի դատարաններ են ներկայացվել՝**
  - 21 հայցադիմում, ընդհանուր՝ 7 304 158 ՀՀ դրամ հայցագնով, որոնցից 9-ը միայն գումարի բոնագանձման պահանջով, 11-ը՝ գումարի բոնագանձման և պայմանագիրը միակողմանի վաղաժամկետ լուծելու պահանջներով, 1-ը՝ միայն պայմանագիրը լուծելու պահանջով:
  - 8 դիմում կատարողական թերթը հարկադիր կատարումն ապահովող ծառայություն ներկայացնելու մասին, ընդհանուր՝ 2 667 571 ՀՀ դրամ բոնագանձման ենթակա գումարի մասով:
  - 1 դիմում վճոի օրինական ուժ ստանալու փաստը 2-րդ կնիքով հաստատելու մասին:
    - 1 քաղաքացիական գործով ապացույց:
    - 2 քաղաքացիական գործով հայցադիմումի պատասխան:
    - 12 հայցից հրաժարվելու մասին դիմումներ՝ հայցադիմումը դատարան ներկայացնելուց հետո հայցապահանջի և նախապես վճարված պետական տուրքի գումարները Պատասխանողների կողմից վճարելու հիմքով:
6. Մասնակցել են 17 քաղաքացիական գործերով դատական նիստերի:
7. Կազմվել է 3 պայմանագրերի (գույքի անհատույց օգտագործման, նվիրատվության և տեխնիկայի վարձակալության) նախագծեր:
8. Դատարան ներկայացված հայցադիմումներից 14-ը բավարարվել է, ընդհանուր՝ 4 563 485 ՀՀ դրամ հայցագնով: Հայցադիմումը դատարան

Ներկայացնելուց հետո Պատասխանողների կողմից հայցապահանջի և պետական տուրքի գումարները ամբողջությամբ վճարելուց հետո ՊՈԱԿ-ի կողմից հայցից հրաժարվելու հիմքով 10 քաղաքացիական գործերի վարույթները կարճվել են, ընդհանուր՝ 2191 830 <<դրամ հայցագնով:

9. << վերաբնիչ քաղաքացիական դատարան է ներկայացվել մեկ բոլոր << ընդհանուր իրավասության դատարանի կայացրած դատական ակտի դեմ:
10. Դատական ակտի հարկադիր կատարման փուլում Պատասխանողի կողմից 8 00 000 << դրամ վճարելուց հետո կնքվել է հաշտության համաձայնություն և ներկայացվել է <<ԿԱԾ:
11. << ոստիկանության Գեղարքունիքի մարզային վարչություն է ներկայացվել 14 գրություններ բնապահպանական իրավախսությունների վերաբերյալ:
12. Աշխատանքային կարգապահությունը խախտելու համար 8 աշխատողներից պահանջվել է գույքոր բացատրություն:
13. Պատասխանվել է շուրջ 50 գրությունների (դիմումների):

4.Ֆինանսահաշվապահական բաժին.

2023 թվականի առաջին եռամյակում համաձայն շրջակա միջավայրի նախարարության և «Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի միջև կնքված N ՇՄՆ-ԴՇ-23/03 պայմանագրի, պարկի պահպանության, պարկում գիտական ուսումնասիրությունների, անտառունտեսական աշխատանքների կատարման և Սևանա լճի ջրածածկ անատառունկարկների մաքրման ծառայությունների համար որպես դրամաշնորհ ՊՈԱԿ-ին տրամադրվել է 86,395.9 հազար դրամ (ներառյալ ԱԱՀ), որն ամբողջությամբ ուղղվել է ՊՈԱԿ-ի աշխատակիցների աշխատավարձի վարձատրության համար:

Առաջին եռամյակի ընթացքում ֆինանսահաշվապահական բաժնի գանձումների մասնագետի կողմից պարբերաբար տեղեկացվել է վարձակալներին իրենց վարձավճարների մասին և ըստ ՊՈԱԿ-ում առկա տեղեկատվության կազմվել է շուրջ 436 ծանուցումներ՝ «Պետական սեփականություն հանդիսացող հողամասի վարձակալության և/կամ կառուցապատման իրավունքի տրամադրման մասին» իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձանց միջև կնքված պայմանագրերով նախատեսված վարձավճարների վերաբերյալ, որի արդյունքում երրորդ եռամյակի ընթացքում հողի վարձավճարներից մուտքը կազմել է 44,613.49 հազ. դրամ:

5.Տնտեսական սպասարկման բաժին.

«Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի տնտեսական սպասարկման բաժնի կողմից 2023թ. առաջին եռամյակի ընթացքում իրականացվել են հետևյալ աշխատանքները.

1. Ստորաբաժանումներին է տրամադրվել դիզելային վառելիք, բենզին, գազ, տնտեսական ապրանքներ և գրենական պիտույքներ:

2. Իրականացվել են շենք-շինությունների և հարակից տարածքների մաքրման աշխատանքներ:
3. Իրականացվել է ավտոտրանսպորտի աշխատանքի, վառելիքի և քսայուղերի շարժի հաշվառում:
4. Կազմակերպվել և մյուս բաժինների հետ համատեղ մաքրվել ու բարեկարգվել է <<Սևան>> ազգային պարկ>> ՊՈԱԿ-ի վարչական շենքի հարակից տարածքը, հանրային լողափներում կատարվել է մաքրման ճանապարհների հարթեցման և բարեկարգման աշխատանքներ:
5. Ապահովվել է խմելու ջրի, բնական գազի և էլեկտրաէներգիայի սպառման սարքավորումների անխափան աշխատանքը:
6. Պահպանության բաժնի աշխատակիցների հետ համատեղ կատարվել են հանրային լողափների բարեկարգման աշխատանքներ, հավաքվել և տեղափոխվել է կենցաղային աղբը:
7. Իրականացվել է տրանսպորտային միջոցների մասին թերությունների ակտեր, տեխնիկական բնութագրեր և ներկայացվել են համապատասխան գնման ընթացակարգեր կազմակերպելու համար:
8. Անցկացվել է թվով 10 ավտոմեքենաների տեխնիկական զննություն և կնքվել 15 ավտոմեքենաների ԱՊԴԱ պայմանագրեր:

«Սևան» ազգային պարկ»
ՊՈԱԿ-ի տնօրենի պ/կ

ստորագրություն

Կ. Մնացականյան

«16» հունվարի 2023թ. կնքված № ՇՄՆ-Դ-23/03 պայմանագրի «Սևան» ազգային Պարկ» ՊՈԱԿ-ի «Պահպանության, գիտական ուսումնասիրությունների, անտառտնտեսական աշխատանքների կատարման ծառայություններ» ծրագրի շրջանակում 2023թ.-ի 1-եռամյակում իրականացված միջոցառումների մասին

հ/հ	Իրականացվելիք միջոցառման					
	անվանումը	Համառոտ բովանդակությունը	Կատարման ենթակա գործառույթների նկարագիրը	Ակնկալվող արդյունքները և դրանց գնահատման չափանիշները	Վերջնաժամկետը	Պահանջվող գումարը (դրամ)
1	«Սևան» ազգային պարկի պահպանություն	<p>1.1 Ազգային պարկի տարածքում պահպանության ընդհանուր միջոցառումների իրականացում:</p> <p>1.2 ազգային պարկի ամբողջ տարածքում ընական էկոհամակարգերի լանդշաֆտային ու կենսաբանական բազմազանության, գենոֆոնի, բնույթյան ժառանգության պահպանություն, պաշտպանություն և օգտագործման վերակողություն:</p> <p>1.3 Պահարաժիններում գարնանային և աշնանային հերթական և վերստուգիչ ստուգումներ:</p> <p>1.4 Հրդեհային անվտանգության միջոցառումների իրականացում:</p> <p>1.5 Հանրային լողափերում սպասարկման, կազմակերպման ապահովում:</p>	<p>Պահպանության ծառայություններ աշխատակիցների կողմից պարկի տարածքում տարածքներում ստուգումների և շորջօրյա հերթապահությունների միջոցով:</p> <p>Արդյունագործական ծկնորսության սպասարկման մուտքի և ելքի կետերի աշխատանքի կազմակերպում:</p> <p>Մասնաճյուղերի կողմից պահարաժիններում գարնանային և աշնանային հերթական և վերստուգիչ ստուգումների իրականացում:</p> <p>«Սևան» ազգային պարկի տարածքին սահմանակից համայնքների ընակչության շրջանում հակարդեհային բացատրական աշխատանքների իրականացում,</p> <p>Հակարդեհային ճանապարհների ընթացիկ նորոգում:</p>	<p>Իրականացվել է ՊՈԱԿ-ի տնօրինության՝ ԲՀՊ տարածքում գտնվող բնական էկոհամակարգերի լանդշաֆտային և կենսաբանական բազմազանության, բնույթյան ժառանգության պահպանություն, 147343 հա:</p> <p>Արդյունագործական ծկնորսության սպասարկման մուտքի և ելքի կետերի ընդհանուր թիվը՝ 25: 2023 թվականի համար արդյունագործական ծկնորսության պայմանագրեր չեն կնքվել, որս չի իրականացվել:</p> <p>ՊՈԱԿ-ի հատուկ նշանակության ջոկատի կողմից իրականացվում է շորջօրյա հկողություն և հայտնաբերված իրավախախտումները արձանագրվում են:</p> <p>Մասնաճյուղերի կողմից պահարաժիններում գարնանային հերթական և վերստուգիչ ստուգումները կիրականացվեն՝ 2-րդ եռամյակում:</p> <p>Իրականացվել են հանրության իրազեկման աշխատանքներ «Սևան» ազգային պարկի հարակից 41 համայնքներում:</p> <p>«Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի կողմից կազմվել է «Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ-ի հրդեհների արձագանքման պյան, որը համաձայնեցվել է ներքին գործերի նախարարության փրկարար ծառայության համապատասխան տարածքային ստորաբաժանման հետ և հաստատվել</p>	31.12.2023թ.	79 375 458

			<p>Ազգային պարկի տարածքում գտնվող հանրային լողափերի սպասարկման և ապահովման աշխատանքների վերահսկողություն:</p>	<p>ՊՈԱԿ-ի տնօրենի կողմից:</p> <p>Կահավորված հանրային լողափերի քանակը՝ 3, այցելուների թիվը՝ 0: Չկահավորված № 4, №5, № 6, № 7 և № 8 հանրային լողափերի համար հայտարարված մրցույթներում հաղթողներ են ճանաչվել № 4, №5 և № 6 լողափերի համար: <աշողների հետ կնքվել են լողափերի բարեկարգման, սպասարկման և կահավորման պայմանագրեր և ներկայում ընթանում են նախագծանախահաշվային փաստաթյուրի կազմման աշխատանքներ:</p>			
2	<p>Պարկի տարածքում գիտական հետազոտություններ և էկոհամակարգի վերականգնման ուղղված միջոցառումներ</p>	<ul style="list-style-type: none"> Աշխատանքային նախատեսված հետազոտությունների էկոհամակարգի վերականգնման ուղղված միջոցառումներ 	<p>պլաններով գիտական իրականացում, հարող բնակչավայրերի բնակչության շրջաններում իրագեկություն, էկոդաստիրակութուն և խախտված էկոհամակարգերի վերականգնմանն ուղղված միջոցառումներ</p>	<ul style="list-style-type: none"> Գիտության և մոնիթորինգի բաժնի աշխատակիցների կողմից աշխատանքային պլաններով նախատեսված գիտական հետազոտությունների իրականացում. Մեծ Սևանում, Փոքր Սևանում, Սևանա լիճ քափվող Դրախտիկ, Ձկնագետ, Գավառգետ, Ծակքար, Մասրիկ, Արգիծի, Լիճք, Վարդենիկ, Մարտունի գետերի ջրերի որակի ուսումնասիրություն, մանրէաբանական, հիդրոֆիլմիական և հիդրոֆիլիկական հետազոտությունների իրականացում. Ձկան և խեցգետնի պոպուլյացիաների ուսումնասիրություն Մեծ Սևանում և Փոքր Սևանում. Սևանա լճում և դրա ջրհավաք ավազանի գետերում Աևանի կողակի ուսումնասիրություն, հաշվառում, և վերականգնման միջոցառումների մասնակցում (իհմք՝ շրջակա միջավայրի նախարարի 2021թ. ապրիլի 13-ի N 120 հրաման). Էկոհամակարգերի դրանց բաղադրիչների գույքագրում, հաշվառում և մոնիթորինգ. 	<ul style="list-style-type: none"> Նախարարության կայրում հրապարակված գիտական ուսումնասիրությունների և հետազոտությունների վերաբերյալ հաշվետվություններ՝: Ձկների կենսաբանական ցուցանիշների, դրանց տարածական տեղաբաշխման և կենսապայմանների, խեցգետնի վերաբերյալ առանձնահատկությունների, պոպուլյացիաների չափատարիքային և սեռական կառուցվածքի, բազմացման ժամանակաշրջանների, բեղունության ցուցանիշների վերլուծություն. Գիտական ուսումնասիրությունների և մոնիթորինգի իրականացման ընթացքում ստացված տվյալների հավաքագրում, դասակարգում, տարածքների և բնական պաշարների օգտագործման հաշվառում, ամփոփում և վերլուծություն. գիտական հետազոտությունների և 	31.12.2023թ.	7 020 442

		<ul style="list-style-type: none"> Ազգային պարկի թանգարանի աշխատանքների կազմակերպում և իրականացում. Խախտված էկոհամակարգի վերականգնմանն ուղղված միջոցառումներ 	<ul style="list-style-type: none"> «Սևան» ազգային պարկի տարածքին սահմանակից համայնքների բնակչության շրջանում բացատրական աշխատանքների իրականացում, Այցելուների կենտրոնի և տարածքի այցելուներին տեղեկատվության տրամադրում. Թանգարանային ցուցանմուշների պահպանություն, խնամք և ցուցադրում. գեղարքունի մանրաձկան համալրում 	<p>հետազոտությունների վերաբերյալ հաշվետվությունների թիվը՝ 1 հատ:</p> <ul style="list-style-type: none"> «Սևան» ազգային պարկի տարածքին սահմանակից 41 համայնքների բնակչության էկոլոգիական իրազեկվածության մակարդակի բարձրացում, 5 միջոցառում, մասնակիցների թիվը 218. Բուսական ու կենդանական աշխարհի ներկայացուցիչների պատշաճ ցուցադրում. ՊՈԱԿ-ի այցելուների կենտրոնում առաջին եռամյակում այցելուների թիվը կազմում է՝ 726: 	
3	Պարկի տարածքում անտառունտեսական աշխատանքներ	<ul style="list-style-type: none"> Անտառագիտական և անտառունտեսական միջոցառումներ՝ անտառվերականգնողական և անտառունկման աշխատանքներ, 	<p>Մասնաճյուղերի կողմից անհրաժեշտությամբ պայմանավորված անտառագիտական և անտառունտեսական միջոցառումներ, սանկտուարական հատումներ և խնամքի աշխատանքներ</p>	<ul style="list-style-type: none"> տնկարկների խնամք և անտառվերականգնողական աշխատանքներ՝ «Սևան» ազգային պարկի տնկարանային տնտեսությունում ներկայում առկա է մոտ 10 000 տնկի, որոնք նախատեսվում է օգտագործել 2023 թվականին նախատեսվող ծառառնկման աշխատանքներում: Վարդենիսի մասնաճյուղի Վարդենիս տեղամասի 15-րդ քառակուսում գտնվող բացատներում շորջ 5 հա մակերեսով տարածքի վրա նախատեսվում է իրականացնել անտառապատման աշխատանքներ: Կատարվել է նշված տեղանքի քարտեզագրում և ներկայացվել է շոշակա միջավայրի նախարարություն: 	31.12.2023թ.
4	Սևանա լիճ ջրածածկ անտառունկարկների մաքրում	Սևանա լիճ ջրածածկ և ջրածածկման ենթակա տարածքներում թփերի, մացառների, ծառերի և կոճղերի արմատախիլ անում, անտառանյութի մասնատում և տեղափոխում	<ul style="list-style-type: none"> Զրի մեջ և ճահճացած տարածքում թփերի, մացառների, ծառերի և կոճղերի արմատախիլ անում, ծառերի, արմատախիլ զանգվածի հետափ հանում մեքենա-մեխանիզմների ձգաճրապանով կամ հետ բարչակում տրակտորով միջինը 200-300 մետր հեռավորության վրա՝ մեքենայի բարձման տեղ, թփերի, մացառների, կոճղերի և արմատախիլ զանգվածի բարձում լաստի վրա, տեղափոխում ափ և դատարկում, էքսկավատորով կոճղերի, ջախի, թփերի և արմատախիլ զանգվածի բարձում բեռնատար մեքենային, 	<p>Բնական ռեսուրսների արդյունավետ կառավարման պայմանների ապահովում, բույսերի և կենդանիների պահպանություն և վերարտադրության աճի ապահովում: Մեքենա-սարքավորումների միջոցով Սևանա լիճ ջրածածկ և ջրածածկման ենթակա տարածքների պատշաճ մաքրման աշխատանքների իրականացում: Մաքրման աշխատանքներ չեն իրականացվել, քանի որ ներկայում ընթանում են մաքրման աշխատանքների տարածքների և մակերեսների ճշգրտման աշխատանքներ:</p>	31.12.2023թ.

		• անտառանյութի մասնատում, • փայտանյութի, ջամփ և արմատային զանգվածի տեղափոխում 5 կմ հեռավորության վրա: • աշխատանքների իրականացումը ըստ կցված քարտեզ-սխեմաների, • խոտածածկ, եղեգնածածկ, ալվազե/քարքարոտ տարածքները մաքրման ենթակա գործառույթ չեն համարվում:		

ԸՆԴԱՄԵՆԸ

86 395 900

«Սևան» ազգային պարկ» ՊՈԱԿ տնօրենի տեղակալ, տնօրենի պ/կ Կ. Մնացականյան